

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κυριακή ΙΑ' Λουκά – Κολ. 3,4-11 (13/12/2015)

Ανθρώπινα δικαιώματα και Εκκλησία

Οι θρησκευτικές, εθνικές, κοινωνικές και φυλετικές διακρίσεις χώριζαν τους ανθρώπους και ενίσχυσαν τα πάθη και τα μίση στην προ Χριστού εποχή. Όλα αυτά αναθεωρήθηκαν και καταργήθηκαν από τον ίδιο τον Χριστό μέσα στην Εκκλησία. Αυτό διδάσκει ο Απόστολος Παύλος, αγαπητοί μου αδελφοί, στους Χριστιανούς της Εκκλησίας των Κολοσσών, επισημαίνοντας την ανάγκη ν' αποβάλουν από τη ζωή τους όλα τα φθαρμένα υλικά του παλαιού τους βίου, που συνιστούσαν ειδωλολατρία, και να ενδυθούν τον νέο ανακαινισμένο άνθρωπο, κατ' εικόνα Ιησού Χριστού. Όλη η διδασκαλία του Κυρίου, την οποία ανέλυσαν και προσέφεραν στα έθνη οι Άγιοι Απόστολοι, με κορυφαίο τον Παύλο, είναι η βάση πάνω στην οποία γεννήθηκαν και ανδρώθηκαν, μέχρι τις μέρες μας, τα πολυθρύλητα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η ισότιμη πρόσβαση στα αγαθά, στην περίθαλψη, στην Παιδεία, στην απασχόληση, η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και των θρησκευτικών πεποιθήσεων, ο σεβασμός της μοναδικότητας του κάθε ανθρώπου, ανεξαρτήτως εθνικής καταγωγής, θρησκευτικής πίστης και κοινωνικής κατάστασης, είναι οι βάσεις για την κοινωνική ειρήνη και ισορροπία. Για όλα αυτά χύθηκαν ποταμοί αιμάτων στη διάρκεια της ιστορίας, γράφτηκαν αναρίθμητοι τόμοι επαναστατικών διακηρύξεων, αλλά το αποτέλεσμα είναι ασθενικό. Στη χαραυγή του 21^{ου} αι. οι φυλετικές διακρίσεις είναι παρούσες, οι κοινωνικές ανισότητες αυξάνονται, οι θρησκευτικές διώξεις διογκώνονται, οι εθνικές εκκαθαρίσεις επανέρχονται. Όπου απουσιάζει το πνεύμα του Θεού και οι άνθρωποι εχθρεύονται την αλήθεια του Ιησού Χριστού, οι λαοί αγριεύουν, δοκιμάζονται και υποφέρουν. Αλλά και σε χριστιανικά, κατ' όνομα, περιβάλλοντα, όπου ο Χριστός τίθεται στο περιθώριο του κοινωνικού βίου και το πνεύμα της Εκκλησίας γίνεται αντικείμενο χλευασμού και περιφρόνησης, το ανθρώπινο πρόσωπο προσβάλλεται και υποτιμάται. Γι' αυτό και τόσος λόγος γίνεται στην εποχή μας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, γιατί, πλέον, είναι είδος εν ανεπαρκεία.

Η πλήρης αποτυχία των περί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αγώνων στην εποχή μας, οφείλεται, εν πολλοίς, στο γεγονός ότι στηρίχθηκαν στις υλιστικές αρχές του ουμανιστικού Διαφωτισμού, που θέλησε ν' αποβάλει από τις κοινωνίες την αίσθηση του Θεού, του ιερού. «Ο άθεος ουμανισμός έκανε το λάθος ν' αυτονομήσει τον άνθρωπο από τον Θεό και να τον αναγορεύσει ανεξάρτητη ύπαρξη, στηριγμένη σε μόνη τη δική της δύναμη. Και το αποτέλεσμα υπήρξε η

καταπάτηση της ανθρώπινης εικόνας, το γκρέμισμα του ανθρώπινου ειδώλου στα χάρη της άρνησης κάθε ανθρώπινης αξίας. Το Ευαγγέλιο του Χριστού, αντίθετα, μορφώνοντας μέσα στον καθένα μας τη συνείδηση της αληθινής του προέλευσης και καταγωγής και του αληθινού του προορισμού, συνθέτει έναν αυθεντικό ουμανισμό, έναν ανθρωπισμό με ανθρώπινο πρόσωπο, που σέβεται την προσωπικότητα και ελευθερία του άλλου. Ο άθεος ουμανισμός ύψωσε τείχη ανάμεσα στους ανθρώπους, τους χώρισε σε τάξεις, τους στέρησε το δώρο της ελευθερίας, τους έριξε στα Γκουλάγκ της ανελευθερίας και στα Απαρτχάιντ των φυλετικών διακρίσεων, τους διέστρεψε τις διαστάσεις με το παραμορφωτικό κάτοπτρο του υλισμού και ευδαιμονισμού. Ιδιαίτερα στην Ευρώπη θέλησε να θεμελιώσει πάνω στην τεχνολογία και την επιστήμη, μονομερώς και αποκλειστικώς, την ευημερία του ανθρώπου, αλλά ουσιαστικά, περιορίστηκε σε διακηρύξεις που, αν δεν ήταν απατηλές, παρέμειναν γράμμα νεκρό, χωρίς αντίκρισμα στη ζωή των ανθρώπων. Το δικαίωμα για ζωή και ελευθερία δεν είναι περιεχόμενο μιας ιδεολογίας ή μιας θεωρίας, είναι υπόθεση της συνείδησης του ανθρώπου, της φωτισμένης, όμως, από την Θεία Αποκάλυψη και όχι της αυτονομημένης και χειραφετημένης από το θέλημα του Θεού. Μια τέτοια συνείδηση διακινδυνεύει την περιπλάνησή της στους ατέρμονες δαιδάλους της κοσμικής σκέψης, ενώ ο κίνδυνος για μια ουσιαστική αποτυχία από τον στόχο έχει τώρα αυξημένες πιθανότητες πραγμάτωσης»¹.

Η Εκκλησία μας πάντοτε θα εργάζεται για την διαφύλαξη και προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ακριβώς γιατί το χριστιανικό μήνυμα της σωτηρίας και η αλήθεια της Αποκάλυψης αφορούν τον άνθρωπο στην ολότητά του, τόσο στην προσωπική, όσο και στην κοινωνική του διάσταση. Η Εκκλησία μας πάντοτε θα προβάλλει ως υπόδειγμα ειρηνικής συμβίωσης και κοινωνικής ισορροπίας την αρχέγονη κοινοτική Της παράδοση, η οποία διασώζεται απόλυτα στην έκφραση του κοινοβιακού μοναχισμού, αλλά και στην ενοριακή Της πρακτική. Η Εκκλησία μας διαρκώς θα παλεύει για την ανόρθωση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και την διαφύλαξη της ακεραιότητας του προσώπου, γιατί στον κάθε άνθρωπο βλέπει την ζωντανή εικόνα του Θεού. Όπου το μήνυμά Της γίνεται αντιληπτό και βρίσκει ευήκοα ώτα, αρνούμενα να ακούσουν τις σειρήνες του κόσμου, αλλά έτοιμα να δεχθούν το μήνυμα του Χριστού για αγάπη χωρίς μέτρο και όρια, τότε η ελπίδα για έναν όντως ανθρώπινο κόσμο και μια αληθινά ευημερούσα κοινωνία θα παραμένει πάντοτε ζωντανή. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

¹ Χριστόδουλος (+), Αρχιεπίσκοπος Αθηνών & Πάσης Ελλάδος. «Το πνεύμα μη σβέννυτε», σελ. 26

